

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони навколишнього
природного середовища України
від 09 березня 2006 р. № 108
(в редакції наказу Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України
від _____ 2023 р. № _____)

Інструкція
про вимоги до оформлення документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів
забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

I. Загальні положення

1. Інструкція встановлює вимоги в частині побудови, оформлення та змісту документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (далі – Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів), для отримання дозволу на викиди існуючими та новоствореними об'єктами з урахуванням даних, які отримані в результаті проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на об'єкті/промисловому майданчику.

2. У разі зміни якісних та кількісних показників викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, вносяться відповідні зміни.

3. Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, готуються та надаються на розгляд в письмовій або електронній формах.

4. Склад Документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, залежить від ступеня впливу об'єкта на забруднення атмосферного повітря. Об'єкти, для яких розробляються Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів, розподіляються на три групи. Для кожної групи об'єктів склад Документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів повинен бути таким:

перша група – об'єкти, які взяті на державний облік і мають виробництва або технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі

доступні технології та методи керування, – документи, передбачені розділом II цієї Інструкції;

друга група – об'єкти, які взяті на державний облік і не мають виробництв або технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування, – документи, передбачені розділом II, за винятком пункту 11 цієї Інструкції;

третья група – об'єкти, які не входять до першої і другої груп, – документи, передбачені розділом II, за винятком підпунктів 3.1 – 3.5, 7.2, пунктів 8, 10, 11 цієї Інструкції.

5. Документи, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, виконуються з урахуванням вимог Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173 та зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24.07.1996 за № 379/1404 (далі – ДСП-173-96).

6. У цій Інструкції терміни вживаються в такому значенні:

виробництво – сукупність організованих у систему виробничих процесів створення з предметів праці за допомогою засобів праці промислової продукції певного призначення;

виробнича потужність – розрахунковий максимально можливий річний обсяг випуску підприємством, окремими його підрозділами за найповнішого використання виробничих і трудових ресурсів продукції у вигляді, придатному для зіставлення;

виробничий процес – систематичне та цілеспрямоване змінювання в часі та просторі кількісних та якісних характеристик засобів виробництва і робочої сили для отримання готової продукції з вихідної сировини згідно із заданою програмою;

допоміжне виробництво – частина виробничої діяльності підприємства, яка полягає в обслуговуванні основного виробництва, забезпеченні безперервного виготовлення і випуску продукції та провадиться у певних структурних підрозділах;

залповий викид – викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря, який кількісно та якісно передбачений технологічним регламентом і перевищує в декілька разів величини викидів, що встановлені при нормальному веденні технологічного процесу. Тривалість залпового викиду визначається згідно з картою виробничого процесу;

керування виробництвом – система заходів впливу на виконавців, зайнятих у процесі виробництва, та через них на засоби виробництва, що здійснюються свідомо, цілеспрямовано, планомірно і сприяють виготовленню продукції потрібної кількості та якості з найменшими трудовими та матеріальними витратами;

контроль – загальна функція керування, що полягає у спостереженні за ходом процесів у керівній і керованій системах, порівнянні контрольованих величин параметрів із заданою програмою, виявленні відхилень, їх місця, часу, причини та характеру;

лінійне джерело викидів – джерело викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, від якого надходження речовин здійснюється через отвір, зафіксований у вигляді лінії, і має початок і кінець в системі координат;

нормативна санітарно-захисна зона (далі – СЗЗ) – мінімальна санітарно-захисна зона для окремих видів виробництв залежно від класу їх небезпеки, розмір якої визначено нормативними документами санітарного законодавства, зокрема санітарною класифікацією підприємств, виробництв, споруд (ДСП-173-96) та іншими діючими на цей час нормативними документами;

основне виробництво – частина виробничої діяльності підприємства, яка полягає у безпосередньому перетворенні предмета праці на готову продукцію та провадиться у певних структурних підрозділах;

площинне джерело викидів – джерело викидів, забруднюючі речовини від якого надходять в атмосферне повітря з поверхні, що має просторові координати в системі координат;

СЗЗ – функціональна територія між промисловим підприємством або іншим виробничим об'єктом, що є джерелом надходження шкідливих чинників в навколишнє середовище, і найближчою житловою забудовою (чи прирівняними до неї об'єктами), яка створюється для зменшення залишкового впливу цих факторів до рівня гігієнічних регламентів з метою захисту населення від їх несприятливого впливу;

технологічне устаткування (обладнання) – засоби технологічного спорядження, у яких для виконання певної частини технологічного процесу розміщують матеріали або заготовки, засоби дії на них, а також технологічне оснащення з урахуванням газоочисної установки;

технологічний процес – частина виробничого процесу, яка складається з дій, спрямованих на зміну та (чи) визначення стану предмета праці;

точкове джерело викидів – джерело або декілька джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, від яких викид зафіксований у вигляді точки в системі координат;

фактична СЗЗ – санітарно-захисна зона, розмір якої встановлюється для конкретного промислового чи іншого виробничого об'єкта залежно від ступеня його впливу на навколишнє середовище і можливої небезпеки для здоров'я населення відповідно до санітарного законодавства.

Інші терміни у цій Інструкції вживаються у значеннях, наведених у Цивільному кодексі України, законах України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, “Про адміністративні послуги”, “Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг”, “Про охорону атмосферного повітря”, “Про інформацію”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про оцінку впливу на довкілля”, Положенні про Єдину екологічну платформу “Еко Система”, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 11.10.2021 № 1065, Порядку проведення робіт, пов'язаних з видачою дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку суб'єктів господарювання, які отримали такі дозволи, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 302 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.01.2023 № 63) та інших нормативно-правових актах у сфері охорони атмосферного повітря.

II. Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів

1. На титульному аркуші Документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами (додаток 1) зазначається назва суб'єкта господарювання (об'єкта/промислового майданчика), повне найменування посади керівника, особистий підпис, власне ім'я, прізвище та печатка (за наявності).

2. У вступній частині наводяться:

2.1. мета надання документів:

отримання дозволу на викиди для:

новоствореного об'єкта/промислового майданчика;

існуючого об'єкта/промислового майданчика (надається порівняльна характеристика із попереднім дозволом на викиди);

внесення змін до існуючого дозволу на викиди (надається інформація із змінами, що вносяться у порівнянні з попереднім дозволом, зміна нумерації джерел викидів з наданням відомостей стосовно наявних джерел викидів та новостворених джерел викидів).

2.2. відомості щодо суб'єкта господарювання:

повне найменування юридичної особи або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) фізичної особи-підприємця;

ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України; реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);

місцезнаходження юридичної особи або адреса місця проживання фізичної особи-підприємця;

назва об'єкта/промислового майданчика;

місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика;

код Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;

прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) контактної особи, посада, номер телефону, електронної пошти;

назва виду економічної діяльності об'єкта за КВЕД (код видів економічної діяльності згідно із загальним класифікатором видів економічної діяльності).

2.3. відомості про об'єкти інших суб'єктів господарювання, що знаходяться на території об'єкта/промислового майданчика (назва об'єкта, місцезнаходження, наявність дозвільних документів, тощо).

2.4. відомості про об'єкти інших суб'єктів господарювання, які граничать із об'єктом/промисловим майданчиком (назва об'єкта, місцезнаходження).

3. У відомостях щодо виробничої програми, виробничої потужності, обсягу випуску продукції, що виготовляється, або послуг, що надаються, виробництв та технологічного устаткування наводиться інформація отримана в результаті проведення інвентаризації викидів, шляхом систематизації інформації про технологічне устаткування і його параметри:

3.1. виробнича структура об'єкта/промислового майданчика, зазначаються технологічні зв'язки, відомості про виробничу потужність;

3.2. перелік видів продукції, що випускається на об'єкті/промислового майданчику, у тому числі продукції переділів, що використовується у власному виробництві. Інформація надається за формою, наведеною у додатку 2 до цієї Інструкції;

3.3. матеріальні баланси (докладний підрахунок кількості матеріалів на вході і на виході) в розрізі виробничого процесу чи окремої операції;

3.4. перелік та опис виробництв (основних, допоміжних, підсобних та побічних), виробничих процесів (основних, допоміжних, підсобних, побічних, циклічних, нециклічних, безперервних, напівбезперервних, дискретних, закритих, відкритих, напівзакритих), технологічних процесів, технологічного устаткування (прикладом технологічного устаткування є ливарні машини, преси, верстати, гальванічні ванни, випробувальні стенди тощо) об'єкта/промислового майданчика. Опис основних виробництв, виробничих та технологічних процесів супроводжується відповідними схемами (блок-схема виробничого процесу), відповідними технологічними схемами, режимними картами тощо. Для складних виробничих процесів надається загальна блок-схема, що відображає основні виробничі дільниці, а окремо – докладні блок-схеми з основних дільниць. Перелік та опис наводяться окремо для всіх виробничих майданчиків об'єкта/промислового майданчика;

3.5. опис та місцезнаходження виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування із зазначенням номерів джерел викидів, які відносяться до основних джерел викидів. Перелік виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування, наведено у додатку 3 до цієї Інструкції;

3.6. наводяться значення проектної та фактичної виробничої потужності та продуктивності технологічного устаткування, режим роботи устаткування, баланс часу роботи устаткування. У разі, якщо суб'єкт господарювання має декілька виробництв, значення виробничої потужності та продуктивності технологічного устаткування вказуються для кожного виробництва окремо;

3.7. вказуються терміни введення в експлуатацію технологічного устаткування, нормативний строк його амортизації, дата проведення останньої реконструкції або модернізації технологічного устаткування, зміни показників

продуктивності устаткування внаслідок реконструкції у порівнянні з проектними показниками.

4. На карту-схему об'єкта/промислового майданчика наносяться:

СЗЗ;

координатна сітка;

джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

місцезнаходження (будівлі, споруди, майданчики) виробничих процесів з позначенням технологічного устаткування;

об'єкти житлового, громадського призначення та інші прирівняні до них - об'єкти, що знаходяться в межах нормативної СЗЗ.

5. У відомостях щодо СЗЗ наводяться такі дані:

відповідно до ДСП-173-96 для підприємств, виробництв та споруд визначений нормативний розмір СЗЗ.

Нормативний розмір СЗЗ повинен перевірятися розрахунками забруднення атмосферного повітря відповідно до вимог "Методики расчета концентраций в атмосферном воздухе вредных веществ, содержащихся в выбросах предприятий", затвердженої Головою Державного комітету СРСР по гідрометеорології та контролю природного середовища 04.08.1986 (далі – ОНД-86), з урахуванням перспективи розвитку об'єкта/промислового майданчика та фактичного забруднення атмосферного повітря.

Надається обґрунтування розміру СЗЗ, проводиться аналіз витрат, пов'язаних з реалізацією заходів щодо її створення.

Збільшення або зменшення розміру СЗЗ для конкретного об'єкта/промислового майданчика у порівнянні з нормативним, а також розміри СЗЗ для нових видів виробництва затверджуються при належному обґрунтуванні Головою Державної служби з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів відповідно до пункту 5.9 ДСП-173-96.

6. У відомостях щодо сировини, хімікатів, пально-мастильних матеріалів та інших матеріалів, що використовуються на об'єкті/промислового майданчику, їх зберігання та споживання вказується документація, що регламентує вимоги у сфері санітарного законодавства.

Надаються відомості щодо сировини, що використовується, допоміжних матеріалів, напівфабрикатів, продукції, що випускає суб'єкт господарювання, використання палива для технологічних потреб, вироблення тепла, пари та електричної енергії, а також транспортних потреб на території

об'єкта/промислового майданчика. Інформація надається за формою, наведеною у таблицях 4.1, 4.2 додатка 4 до цієї Інструкції.

7. У відомостях про район, місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика, умови навколишнього природного середовища наводиться така інформація:

7.1. геодезичні координати об'єкта/промислового майданчика, виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Геодезичні координати визначаються відповідно до Інструкції щодо порядку визначення геодезичних координат джерел викидів забруднювальних речовин при проведенні державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 22.05.2001 № 190, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 13.06.2001 за № 506/5697, надаються за формою, наведеною у таблиці 5.1 додатка 5 до цієї Інструкції.

Наводяться геодезичні координати географічного центру (центроїду) об'єкта/промислового майданчика і виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Для об'єктів третьої групи визначення координат проводиться суб'єктами господарювання самостійно відповідно до вимог Закону України "Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність";

7.2. наводяться метеорологічні характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населеного пункту (коефіцієнт рельєфу місцевості визначається згідно з розділом 4 ОНД-86, метеорологічні параметри – за даними гідрометеорологічних організацій ДСНС) за формою, наведеною у таблиці 5.2 додатка 5 до цієї Інструкції;

7.3. Міндовкілля, орган виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань охорони навколишнього природного середовища, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації приймають до розгляду тільки ті матеріали, у складі яких містяться засвідчені в установленому порядку копії офіційно отриманих (на бланку з гербовою печаткою (за наявності) вихідних даних про стан навколишнього природного середовища (метеорологічні

параметри, фонові концентрації, середньорічна та максимальна з разових концентрації);

7.4. складається ситуаційна карта-схема, на якій вказуються розміщення об'єкта/промислового майданчика, сельбищні території, зони відпочинку, наносяться межа санітарно-захисної зони, координатна сітка, зона впливу.

8. У відомостях щодо стану забруднення атмосферного повітря наводяться:

8.1. фонові концентрації забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на території у зоні впливу об'єкта/промислового майданчика, для якого розробляються Документи, в яких обґрунтовуються обсяги викидів для речовин, які присутні у викидах цього об'єкта/промислового майданчика;

8.2. середньорічні концентрації забруднюючих речовин за останній рік;

8.3. максимальна з разових концентрація забруднюючих речовин за останній рік;

8.4. інформація щодо середньорічних концентрацій та максимальної з разових концентрацій забруднюючих речовин надається для населених пунктів, у яких проводяться спостереження гідрометеорологічними організаціями ДСНС, та за речовинами, за якими ведуться спостереження;

8.5. величини фонових концентрацій речовин, фактичні спостереження за вмістом яких в атмосферному повітрі не проводяться, визначаються розрахунковим способом;

8.6. інформація наводиться за формою, наведеною у таблиці 5.3 додатка 5 до цієї Інструкції.

Інформація за даними стаціонарних постів спостережень та підфакельних вимірювань надається окремо.

9. У відомостях щодо виду та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами наводяться дані, які отримані в результаті проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на об'єкті/промисловому майданчику, шляхом систематизації інформації стосовно розміщення джерел утворення та викидів, видів і кількості забруднюючих

речовин, що надходять з таких джерел в атмосферне повітря, пилогазоочисного обладнання, а також даних які є складовою Документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів і наведені у пункті 18 цієї Інструкції.

9.1. відповідно до Переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2001 № 1598 та Переліку забруднюючих речовин та порогових значень потенційних викидів, за якими здійснюється державний облік, що є додатком 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22.05.2002 за № 445/6733 (у редакції наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 24.10.2022 № 442), надаються:

перелік найбільш поширених забруднюючих речовин та їх обсяги, викиди яких підлягають регулюванню та за якими здійснюється державний облік;

перелік небезпечних забруднюючих речовин та їх обсяги, викиди яких підлягають регулюванню та за якими здійснюється державний облік;

перелік інших забруднюючих речовин та їх обсяги, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами об'єкта/промислового майданчика;

перелік забруднюючих речовин та їх обсяги, для яких не встановлені гігієнічні регламенти допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць.

Інформація надається за формою, наведеною у таблиці 6.1 додатка 6 до цієї Інструкції;

9.2. характеристика джерел утворення та джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та їх параметрів, характеристика викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що відводяться від окремих типів обладнання і споруд та надходять до джерела викиду в атмосферне повітря, характеристика установок очистки газів, їх технічний стан та ефективність роботи, параметри газопилового потоку, характеристика джерел залпових та неорганізованих викидів складається за формами, наведеними у таблицях 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6 додатка 6 до цієї Інструкції. Характеристика

параметрів викидів повинна прийматись за річний період у реальних умовах експлуатації об'єкта/промислового майданчика.

Дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від об'єкта/промислового майданчика та дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин від виробничих і технологічних процесів, технологічного устаткування (установок) надаються за формою, наведеною у таблицях 6.7, 6.8 додатка 6 до цієї Інструкції.

10. Оцінка впливу викидів забруднюючих речовин на стан забруднення атмосферного повітря здійснюється за даними результатів розрахунків розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі та даними, що одержані при проведенні інструментальних методів досліджень акредитованими лабораторіями в установленому законодавством порядку:

- на межі СЗЗ;
- в сельбищній зоні;
- в зоні відпочинку.

Гігієнічним критерієм для визначення гранично допустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферу є відповідність їх розрахункових концентрацій на межі СЗЗ гігієнічним регламентам.

Надається аналіз одержаних результатів розрахунків розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі, проведених на електронно-обчислювальних машинах (далі – ЕОМ) за програмами розрахунку розсіювання (вказується найменування програми).

Визначення доцільності проведення розрахунку розсіювання забруднюючих речовин на ЕОМ проводиться відповідно до вимог пункту 5.21 ОНД-86.

Розмір розрахункового майданчика визначається згідно з пунктом 2.19 ОНД-86 і повинен бути розміром 50 висот найвищого джерела викиду, але не менше ніж 2 кілометри. Розрахунок забруднення на ЕОМ проводиться з кроком сітки в залежності від класу об'єкта/промислового майданчика, а саме: 1, 2 клас – 250 метрів, 3 клас – 100 метрів, 4 клас – 50 метрів, 5 клас – 25 метрів.

У разі великого розрахункового майданчика та маленького кроку сітки доцільно проведення розрахунків розсіювання забруднюючих речовин на ЕОМ за 2-ма розрахунковими майданчиками:

оціночний – розміром 50 висот самої високої труби, але не менше ніж 2 кілометри, з кроком сітки, яка дорівнює розміру СЗЗ;

розрахунковий – розміром не менше 2 кратного розміру нормативної СЗЗ та кроком сітки у залежності від класу об'єкта/промислового майданчика (для високих джерел – розмір розрахункового майданчика повинен бути не менше 20 висот найвищого джерела викиду).

При роздрукуванні результатів проведених розрахунків забруднення атмосфери на ЕОМ таблиця за результатами розрахунку концентрацій у заданих точках розрахункового майданчика надається за такими речовинами або групами сумачій, максимальна концентрація яких перевищує 0,4 гігієнічного регламенту.

Розрахунки розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі на ЕОМ проводяться:

на існуючий період з метою визначення зони впливу джерел даного об'єкта/промислового майданчика;

на період поетапного зниження викидів забруднюючих речовин (тривалість кожного етапу та необхідне зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин на кожному етапі встановлюються у складі затверджених відповідних регіональних програмах охорони довкілля);

на період досягнення нормативів гранично допустимих викидів з урахуванням природоохоронних заходів для їх досягнення.

11. Інформація про заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва містить характеристику найкращих існуючих технологій виробництва, які не потребують надмірних витрат, та найкращих доступних технологій та методів керування для виробництв та технологічного устаткування, перелік яких наведено в додатку 3 до цієї Інструкції.

Для існуючого об'єкта/промислового майданчика впроваджуються найкращі існуючі технології виробництва, які не потребують надмірних витрат, а саме: технології найбільш ефективні з точки зору попередження, мінімізації або нейтралізації забруднюючих речовин, доступних будь-якому суб'єкту господарювання, який має відповідний тип виробництва (устаткування). Впровадження цих технологій передбачає підготовку робітників, методи роботи, інструменти контролю. Вартість використання таких технологій не повинна бути надмірною у порівнянні з природоохоронним результатом.

Для новоствореного об'єкта/промислового майданчика впроваджуються найкращі доступні технології та методи керування, які включають в себе технологічні процеси, методи проектування, виготовлення, обслуговування, експлуатації, виводу з експлуатації устаткування, які розроблені так, що можуть бути застосовані при умові економічної та технічної доцільності,

доступні з точки зору витрат і переваг і є найбільш ефективними для досягнення високого рівня захисту навколишнього природного середовища в цілому.

Запропоновані до впровадження технології з точки зору їх перспективності та ефективності повинні характеризуватися за такими показниками:

порівняння процесів, обладнання та методів роботи, які були успішно апробовані недавно;

технологічні переваги, наукові знання та вишукування;

економічна прийнятність такої технології;

соціальна значимість;

обмеження застосування;

скорочення споживання сировини, природних ресурсів і енергоресурсів;

скорочення обсягів стічних вод і маси забруднюючих речовин у водні об'єкти, ґрунти та інші природні об'єкти;

скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

співставлення з технологічним нормативом для даної продукції;

економічна ефективність впровадження запропонованих технологій;

передбачувані строки впровадження технологій.

Інформація про заходи щодо впровадження найкращих доступних технологій та методів керування для виробництв та технологічного устаткування (для об'єктів першої групи), надається за формою, наведеною у додатку 7 до цієї Інструкції.

Надається інформація щодо джерел фінансування, необхідного для реалізації вибраного заходу.

12. Затвердження нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами.

Проводиться аналіз відповідності фактичних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами до встановлених нормативів на викиди, в тому числі технологічних нормативів, відповідно до законодавства.

Порівняльна характеристика фактичних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з встановленими нормативами гранично допустимих викидів та технологічних нормативів допустимих викидів відповідно до законодавства надається за формою, наведеною у таблицях 8.1, 8.2 додатка 8 до цієї Інструкції.

Для неорганізованих стаціонарних джерел нормативи гранично допустимих викидів забруднюючих речовин не встановлюються. Регулювання викидів від цих джерел здійснюється шляхом встановлення вимог.

Для забруднюючих речовин, викиди яких не підлягають регулюванню та за якими не здійснюється державний облік, гранично допустимі викиди не встановлюються, крім випадків, коли за результатами розрахунків розсіювання цих забруднюючих речовин в атмосферному повітрі виявлено перевищення нормативів екологічної безпеки та гігієнічних регламентів.

Для речовин, на які не затверджені гігієнічні регламенти, гранично допустимі викиди не встановлюються.

13. Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин, які віднесені до основних джерел викидів та пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин, які віднесені до інших джерел викидів, надаються за формою, наведеною у таблицях 9.1, 9.2 додатку 9 до цієї Інструкції.

До основних джерел викидів належать джерела викидів з яких в атмосферне повітря надходять забруднюючі речовини від виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів надаються з урахуванням (у разі потреби) поетапного зниження викидів із зазначенням тривалості кожного етапу та відповідних обсягів викидів.

13.1. пропозиції щодо умов, які встановлюються в дозволі на викиди надаються до:

технологічного процесу (ця умова уточнює виконання та експлуатацію технологічного процесу, в тому числі вибір технологічного процесу, вибір технічного виконання технологічного обладнання, вибір сировини та хімікатів);

дозволених обсягів викидів, що відводяться від окремих типів обладнання, залпових викидів (дозволений обсяг залпових викидів не повинен перевищувати 3-х кратне значення гранично допустимого викиду відповідно до законодавства) надаються за формами, наведеними у таблицях 9.3, 9.5 додатку 9 до цієї Інструкції;

обладнання та споруд (визначається метод очистки або тип споруджень, що експлуатуються);

очистки газопилового потоку (визначається ступінь очистки);

виробничого контролю (основа організації та здійснення контрольної програми);

переліку заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених технологічних нормативів викидів, що відводяться від окремого типу обладнання за формою, наведеною у таблиці 9.4 додатка 9 до цієї Інструкції;

адміністративних дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру (визначаються відомства, які повідомляються при відповідних ситуаціях);

вимог до неорганізованих джерел викидів, спрямованих на попередження, мінімізацію, скорочення або припинення викидів забруднюючих речовин.

14. Перелік заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин.

Зазначаються такі заходи:

заходи щодо досягнення встановлених нормативів гранично допустимих викидів для найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин;

заходи щодо запобігання перевищенню встановлених нормативів гранично допустимих викидів у процесі виробництва;

заходи щодо обмеження обсягів залпових викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

заходи щодо остаточного припинення діяльності, пов'язаної з викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, та приведення місця діяльності у задовільний стан;

заходи щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря;

заходи щодо охорони атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах;

інші заходи, направлені на скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, в залежності від виробництв, технологічного устаткування.

Заходи щодо охорони атмосферного повітря при несприятливих метеорологічних умовах здійснюються відповідно до вимог Методичних вказівок "Регулирование выбросов при неблагоприятных метеорологических условиях" (РД 52.04.52-85), затверджених Державним комітетом СРСР по гідрометеорології та контролю природного середовища 01.12.1986, для об'єктів, які знаходяться в населених пунктах, де гідрометеорологічними організаціями ДСНС проводиться або планується проведення прогнозування несприятливих метеорологічних умов.

До інформації не включаються заходи, що передбачені у пункті 11 цієї Інструкції.

Для кожного запланованого заходу необхідно коротко навести таку інформацію: технічний опис, загальний обсяг витрат за кошторисною вартістю, очікуване зменшення викидів після впровадження заходу.

Інформація про заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин надається за формою, наведеною у таблиці 10.1 додатка 10 до цієї Інструкції.

Перелік заходів щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря розробляється для об'єктів, які згідно з законодавством віднесені до об'єктів підвищеної небезпеки відповідного класу (включені до Державного електронного реєстру об'єктів підвищеної небезпеки), і надається за формою, наведеною у таблиці 10.2 додатка 10 до цієї Інструкції.

15. Перелік заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин та умов дозволу на викиди із зазначенням джерел викидів, періодичності вимірювань, методики виконання вимірювань, місця відбору проб надається за формою, наведеною у додатку 11 до цієї Інструкції.

Надається інформація щодо вимог, пов'язаних з відбором, визначенням, обробкою та наданням даних вимірювань.

16. Інформація про отримання дозволу для ознайомлення з нею громадськості повинна включати таке:

повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання;

ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ;

місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адресу електронної пошти суб'єкта господарювання;

місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика;

мету отримання дозволу на викиди;

відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля, в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" підлягає оцінці впливу на довкілля;

перелік та загальний опис виробництв, технологічних процесів, технологічного устаткування об'єкта;

відомості щодо виду та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами відповідно до пункту 9 (таблиці 6.1, 6.4, 6.7, 6.8) цієї Інструкції;

заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва (що виконані або/та які потребують виконання) відповідно до пункту 11 цієї Інструкції для об'єктів, які віднесені до першої групи;

перелік заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин (що виконані або/та які потребують виконання) відповідно до пункту 14 цієї Інструкції;

дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів;

відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами законодавству (висновки за результатами порівняльної характеристики фактичних обсягів викидів із затвердженими нормативами гранично допустимих викидів та розрахунків розсіювання) відповідно до пунктів 10 та 13 цієї Інструкції.

17. Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди для подачі в місцеві друковані засоби масової інформації.

18. Первинні дані визначення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за результатами проведення інвентаризації викидів.

Надаються такі дані:

прямих методів вимірів, які ґрунтуються на проведенні безпосередніх інструментальних вимірів;

розрахункових методів;

матеріали технологічного регламенту та проектних показників.

Перед проведенням інвентаризації викидів необхідно виконати роботу по налагодці технологічного та вентиляційного обладнання.

Величина викиду, на основі прямих вимірювань, є пріоритетною та визначається на номінальному навантаженні технологічного обладнання на різних етапах технологічного процесу, які істотно відрізняються величинами викиду. При цьому за максимальну фактичну величину викиду приймається найбільший викид, що визначений при обстеженні технологічного процесу.

Проектна величина викиду береться з технологічних регламентів, що входять в проектні матеріали на будівництво, реконструкцію, технологічного переобладнання і таке інше, а у випадку модернізації технологічного процесу, в

ході їх експлуатації, за матеріалами останнього затвердженого технологічного регламенту.

Надаються первинні матеріали результатів періодичних інструментально-лабораторних вимірювань параметрів викидів та/або автоматизованих систем контролю викидів забруднюючих речовин, виконаних і оформлених відповідно до вимог законодавства про метрологію та метрологічну діяльність, і результати, які одержані розрахунковим методом, а також матеріали технологічного регламенту та проектних показників.

19. Відомості щодо джерел інформації.

Зазначаються основні джерела інформації та матеріали, що були використані при підготовці Документів, в яких обґрунтовуються обсяги викидів.

**Заступник Директора Департаменту
запобігання промислового забрудненню
та кліматичної політики**

Юлія МОРОЗОВА

Зразок титульного аркуша

**ДОКУМЕНТИ, В ЯКИХ ОБҐРУНТОВУЮТЬСЯ ОБСЯГИ ВИКИДІВ
ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ
СТАЦІОНАРНИМИ ДЖЕРЕЛАМИ ДЛЯ**

(назва об'єкта/промислового майданчика)

_____
(повне найменування
посада керівника)

_____
(підпис)

_____
Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ

М.П.
(за наявності)

Місто – рік

_____

Додаток 2 до Інструкції

Перелік видів продукції, що випускається на об'єкті/промисловому майданчику, у тому числі продукції переділів, що використовується у власному виробництві.

Порядковий номер	Вид продукції	Річний випуск
1	2	3

Перелік

виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування

1. Енергетика та переробна промисловість:

теплосилові установки, номінальна теплова потужність яких перевищує 50 МВт;

нафтопереробне та газопереробне устаткування;

кокові печі;

устаткування (установки) для газифікації та зрідження вугілля;

котельні (у складі яких є технологічне устаткування (котлоагрегат, газотурбінна установка, установка комбінованого циклу, тощо), яке призначене для виробітку теплової, механічної енергії, в тому числі, і когенераційні установки, шляхом перетворення хімічної енергії палива, загальна сумарна потужність якого більш 50 МВт);

устаткування (установки) для помолу вугілля і установки для виробництва вуглекислих продуктів і твердого бездимного палива.

2. Виробництво та обробка металів:

устаткування (установки) для випалювання та агломерації металеві руди (включаючи сульфідну руду);

устаткування (установки) для виробництва чушкового чавуну та сталі (первинна та вторинна плавка), включаючи безперервний розлив, продуктивність якого перевищує 2,5 тонни на годину;

устаткування (установки) для обробки чорних металів:

стани гарячої прокатки, потужність яких перевищує 20 тонн сталі на годину;

ковальські молоти, енергія яких перевищує 50 кДж на молот, а теплова потужність - 20 МВт;

нанесення захисних розпилених металічних покриттів з подачею сирової сталі, що перевищує 2 тонн на годину;

ливарні заводи для лиття чорних металів, виробнича потужність яких перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва кольорових металів із руди, концентратів або вторинної сировини з використанням металургійного, хімічного та електролітичного процесів;

устаткування (установки) для плавки, включаючи легування кольорових металів, у тому числі рекуперовані матеріали (рафінування, лиття тощо), з плавильною потужністю, що перевищує 4 тонн на день для свинцю та кадмію або 20 тонн на день для усіх інших металів;

устаткування (установки) для обробки поверхні металів та пластичних матеріалів із використанням електролітичного або хімічного процесів, для яких об'єм ванн для обробки складає понад 30 кубічних метрів.

3. Промисловість з переробки мінеральної сировини:

підземні гірські роботи і зв'язані з ними операції, відкрите добування корисних копалин з поверхні ділянки, що перевищує 25 га;

устаткування (установки) для виробництва цементного клінкеру в обертових випалювальних печах, виробнича потужність яких перевищує 500 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва вапна в обертових випалювальних печах, виробнича потужність яких перевищує 50 тонн на день, або в інших печах, виробнича потужність яких перевищує 50 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва азбесту та виготовлення продуктів, що містять азбест;

устаткування (установки) для виготовлення скла, включаючи скловолокно, з плавильною потужністю, яка перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для плавлення мінеральних речовин, включаючи виробництво мінеральних волокон, з плавильною потужністю, яка перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для виробництва керамічних виробів шляхом випалювання, зокрема для виробництва черепиці для покрівлі, цегли, вогнетривкої цегли, керамічної плитки, кам'яної кераміки або порцелянових виробів, у якого (яких) виробнича потужність перевищує 75 тонн на добу та/або потужність випалювальних печей перевищує 4 кубічних метри і щільність садки на випалювальну піч перевищує 300 кілограмів на кубічний метр.

4. Хімічна промисловість:

устаткування (установки) для виробництва основних органічних хімічних речовин:

устаткування (установки) для виробництва простих вуглеводнів (лінійні та циклічні, насичені та ненасичені, аліфатичні та ароматичні);

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять кисень (спирти, альдегіди, кетони, карбонові кислоти, складні ефіри, ацетати, прості ефіри, перекиси, епоксидні смоли);

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять сірку;

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять азот (аміни, аміди, сполуки азоту, нітросполуки та сполуки нітратів, нітрили, ціанати, ізоціанати);

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів, що містять фосфор;

устаткування (установки) для виробництва вуглеводнів із вмістом галогенів;

устаткування (установки) для виробництва органометалічних сполук;

устаткування (установки) для виробництва основних пластичних матеріалів (полімери, синтетичні волокна та волокна на базі целюлози);

устаткування (установки) для виробництва синтетичного каучуку;
устаткування (установки) для виробництва фарб та пігментів;
устаткування (установки) для виробництва поверхнево-активних речовин;
хімічне устаткування (установки) для виробництва основних неорганічних хімічних продуктів:

устаткування (установки) для виробництва газів (аміак, хлор та хлористий водень, фтор або фтористий водень, оксиди вуглецю, сполуки сірки, оксиди азоту, водень, діоксид сірки, хлорокис вуглецю);

устаткування (установки) для виробництва кислот (хромова кислота, фтористоводнева кислота, фосфорна кислота, азотна кислота, хлористоводнева кислота, сірчана кислота, олеум, сірчиста кислота);

устаткування (установки) для виробництва гідроокису амонію, гідроокису калію, гідроокису натрію;

устаткування (установки) для виробництва карбїду кальцію, кремнію, карбїду кремнію;

устаткування (установки) для виробництва хлористого амонію, хлорноватокислого калію, вуглекислого калію, вуглекислого натрію, перборату, азотнокислого срібла;

устаткування (установки) для виробництва фосфорних, азотних та калійних мінеральних добрив (простих та складних добрив);

устаткування (установки) для виробництва основних продуктів для рослинництва та біоцидів;

устаткування (установки) для виробництва основних фармацевтичних продуктів.

5. Виробництво і обробка деревини:

устаткування (установки) для виробництва целюлози із деревини або аналогічних волокнистих матеріалів;

устаткування (установки) для виробництва паперу та картону і інших продуктів із деревини (картон, волокно із деревини і фанера) з виробничою потужністю, яка перевищує 20 тонн на день;

устаткування (установки) для обробки деревини і виробів із деревини хімікатами.

6. Інші види діяльності:

устаткування (установки) для поверхневої обробки речовин, предметів та продуктів із застосуванням органічних розчинників, зокрема для апретування, друку, нанесення покриття, знежирення, надання водонепроникності, ґрунтовки, фарбування, очистки або просочення, виробничою потужністю більше 150 кілограмів на годину або 200 тонн на рік;

устаткування (установки) для дублення шкіри та хутра, на яких об'єм переробки перевищує 12 тонн оброблених виробів на день;

устаткування (установки) для виробництва вуглецю (з коксу) або електрографіту шляхом спалювання та графітизації.

7. Обробка та видалення відходів:

устаткування (установки) для спалювання, піролізації, рекуперації, хімічної обробки або захоронення небезпечних відходів потужністю більше ніж 10 тонн на добу;

устаткування (установки) для спалювання комунально-побутових відходів з продуктивністю, що перевищує 3 тонни за годину;

устаткування (установки) для видалення безпечних відходів з продуктивністю, що перевищує 50 тонн на добу.

Відомості щодо сировини, що використовується, допоміжних матеріалів, напівфабрикатів, продукції, що випускає суб'єкт господарювання

Таблиця 4.1

Порядковий номер	Сировина, допоміжні матеріали	Призначення	Умови зберігання	Річне використання, тонн, м ³ , одиниць та інше	Наявність документації, що регламентує вимоги санітарного та природоохоронного законодавства
1	2	3	4	5	6

Примітки:

1. у табл. 4.1 надається інформація щодо сировини, допоміжних матеріалів, у результаті використання яких в атмосферне повітря надходять забруднюючі речовини.

2. у графі 1 – номер за порядком;

3. у графі 2 – назва сировини, допоміжних матеріалів, що використовуються на об'єктах;

4. у графі 3 – виробництво, в якому використовується сировина та допоміжні матеріали;

5. у графі 4 – інформація щодо умов зберігання сировини, допоміжних матеріалів (місцезнаходження на карті-схемі відповідно до пункту 4 розділу 2);

6. у графі 5 – річне використання сировини та допоміжних матеріалів;

7. у графі 6 – документація, що регламентує вимоги санітарного та природоохоронного законодавства;

Відомості щодо використання палива для технологічних потреб, вироблення тепла, пари та електричної енергії, а також транспортних потреб на території об'єкта/промислового майданчика

Таблиця 4.2

Види палива	Річне використання	Вміст сірки, %	Вміст золи, %	Калорійність Ккал/кг, Ккал/м ³	Направлення використання							
					технологічні потреби	транспорт (внутрішній)	вироблення електроенергії, кВт.год./рік			вироблення пари та тепла Гкал./рік		
							усього	на власні потреби	інше	усього	на власні потреби	інше
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Мазут (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Газойль (л)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Природний газ (тис. м ³)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стиснутий газ (тис. м ³)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вугілля (тонн)												
Дизельне паливо (л)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бензин (л)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відходи деревини (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дрова (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Торф (тонн)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Технологічний газ (доменний, коксовий, конвертерний)												
Інше (зазначити)		-	-			-	-	-	-	-	-	-

Геодезичні координати об'єкта/промислового майданчика, виробництв та технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування

Таблиця 5.1

Широта			Довгота		
градуси (°)	хвилини (')	секунди (")	градуси (°)	хвилини (')	секунди (")
1	2	3	4	5	6
Об'єкт/промисловий майданчик (центроїд)					
Виробництва та технологічне устаткування, на яких повинні впроваджуватися найкращі доступні технології та методи керування					

Метеорологічні характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населеного пункту

(назва населеного пункту, де знаходиться об'єкт/промисловий майданчик)

Таблиця 5.2

Найменування характеристик	Величина
Коефіцієнт, який залежить від стратифікації атмосфери, А	
Коефіцієнт рельєфу місцевості	
Середня максимальна температура зовнішнього повітря найбільш жаркого місяця року, Т, °С	
Середня температура зовнішнього повітря найбільш холодного місяця (для котельних, які працюють за опалювальним графіком), Т, °С	
Середньорічна роза вітрів, %	
П	
ПС	
С	
ПдС	
Пд	
ПдЗ	
З	
ПЗ	
Швидкість вітру (за середніми багаторічними даними), повторення перевищення якої складає 5%, v*, м/с	

Відомості щодо стану забруднення атмосферного повітря

Таблиця 5.3

Порядковий номер	Забруднююча речовина		Нормативи якості атмосферного повітря, мг/м ³	Гігієнічні регламенти		Фонова концентрація, мг/м ³	Середньо-річні концентрації, мг/м ³	Максимальна з разових концентрація, мг/м ³
	код	найменування		ГДК, мг/м ³	ОБРВ, мг/м ³			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Примітка:

У графі 7 інформація наводиться у разі, якщо значення фонових концентрацій встановлені в цілому для населеного пункту. У всіх інших випадках інформація щодо фонових концентрацій наводиться відповідно до вимог Порядку визначення величин фонових концентрацій забруднювальних речовин в атмосферному повітрі, затвердженому наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 30 липня 2001 року N 286, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15 серпня 2001 року за N 700/5891.

Відомості щодо виду та обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

Таблиця 6.1

Порядковий номер	Забруднююча речовина		Фактичний обсяг викидів, т/рік	Потенційний обсяг викидів, т/рік	Порогові значення потенційних викидів для взяття на державний облік, т/рік
	код	найменування			
1	2	3	4	5	6
Усього для об'єкта/промислового майданчика					
Перелік найбільш поширених забруднюючих речовин					
1	2	3	4	5	6
Усього				-	
Перелік небезпечних забруднюючих речовин					
1	2	3	4	5	6
Усього					
Перелік інших забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами об'єкта/промислового майданчика					
1	2	3	4	5	6
Усього					
Перелік забруднюючих речовин, для яких не встановлені гігієнічні регламенти допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць					
1	2	3	4	5	6
Усього					

Характеристика джерел утворення та джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та їх параметрів

Таблиця 6.2

Код та найменування виробництва	Найменування цеху, виробничої дільниці	Номер джерела викиду	Назва джерела викиду	Параметр і джерела викиду		Джерело утворення		Координати джерела викиду на карті-схемі, метр		Кут довжини площинного джерела відносно ОХ заводської системи /градуси/		Місце відбору проб					Параметри газопилового потоку в місці відбору проб					Стандартний вміст кисню, %					Забруднююча речовина					Методика вимірювань параметрів викидів (забруднюючої речовини)
				висота, метр	розмір вихідного отвору, (діаметр або А x В), метр	номер	назва	кількість	точкового або початок лінійного; центр симетрії площинного	другого кінця лінійного; ширина і довжина площинно го	X1	Y1	X2	Y2	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29				

Примітка:

у графі 1 - вказується код та назва виробничих та технологічних процесів, до якого відносяться джерела утворення та викидів забруднюючих речовин, відповідно до ЕМЕР/ЕЕА Emission Inventory Guidebook (Керівництво по інвентаризації атмосферних викидів (CORINAIR)) <https://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-guidebook-2019>

у графі 2 – вказується найменування цеху, виробничої дільниці, до яких відносяться джерела утворення забруднюючої речовини;

у графі 3 – номер джерела викиду;

у графі 4 - найменування джерела викиду забруднюючих речовин (труба, шахта, аераційний ліктар і т.п.), а також об'єднані джерела викидів (у цьому випадку потрібно вказати, які вентсистеми об'єднані);

у графі 5 - висота джерела викиду в метрах над рівнем землі із точністю до 0,1 метра;

у графі 6 — діаметр гирла джерела або розміри сторін прямокутного перерізу, визначені та обчислені за ДСТУ 8725:2017, у метрах із точністю до 0,01 метра;

у графі 7 – номер джерела утворення;

Продовження додатка 6

у графі 8 - найменування технологічного обладнання: установок, агрегатів, де безпосередньо утворюються забруднюючі речовини (парові котли, доменні печі та ін.);

у графі 9 – кількість одиниць технологічного обладнання;

у графі 10 – вказується абсциса точкового джерела (або початку лінійного, або центру симетрії площинного) в метрах;

у графі 11 - вказується ордината точкового джерела (або початку лінійного, або центру симетрії площинного) в метрах;

у графі 12 – вказується абсциса кінця лінійного джерела або довжина площинного в метрах;

у графі 13 – вказується ордината кінця лінійного джерела або довжина площинного в метрах;

у графі 14 – кут довжини площинного джерела відносно ОХ заводської системи;

у графі 15 – опис місця відбору проб, розташованого та обладнаного відповідно до вимог ДСТУ 8812:2018 «Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Настанови з відбирання проб» (далі – ДСТУ 8812);

у графі 16 - об'ємна витрата газопилового потоку, що відповідає максимальній масовій концентрації, м³/сек, значення якої обчислене та приведене до умов за ДСТУ 8725:2016, залежно від технологічного устаткування: для паливовикористовувального устаткування – за стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов.

у графі 17 - значення швидкості газопилового потоку, визначене за ДСТУ 8725:2017, що відповідає максимальному викиду;

у графі 18 – температура газопилового потоку, визначена та обчислена за ДСТУ 8726:2017 «Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення тиску та температури газопилових потоків» (далі – ДСТУ 8726:2017);

у графі 19 – вміст вологи, визначений за ДСТУ 8826:2019 «Якість повітря. Викиди стаціонарних джерел. Методи визначення вологості газопилових потоків» (далі – ДСТУ 8826:2019), Заповнюється у разі, якщо значення об'ємної витрати (графа 11) для паливовикористовувального устаткування, обчислене в перерахунку на сухий газ за ДСТУ 8725:2017;

у графі 20 – вміст кисню, %. Заповнюється у випадках паливовикористовувального устаткування;

у графі 21 - стандартний вміст кисню, %. Заповнюється у випадках паливовикористовувального устаткування;

у графі 22 - код забруднюючої речовини відповідно до гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10.02.2020 за № 156/34439 / код забруднюючої речовини, наведений у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22.05.2002 за № 445/6733 (у редакції наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 24.10.2022 № 442);

у графі 23 - найменування забруднюючої речовини заповнюється: з використанням нормативних документів за якими здійснюється регулювання.

у графах 24, 25 – максимальна (середня) масова концентрація, яка одержана за результатами періодичних інструментально-лабораторних вимірювань або автоматизованих систем контролю викидів забруднюючих речовин, при веденні технологічного процесу за технологічним обладнанням (агрегатом), включаючи ГОУ, мг/м³ та перерахована відповідно до ДСТУ 8725:2017, залежно від технологічного обладнання до таких умов: відхідні гази паливовикористовувального обладнання - до стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов.

Продовження додатка 6

Перерахунок масової концентрації забруднюючих речовин на сухий газ допускається не проводити за умов 6.11.7 ДСТУ 8812:2017.

Розряд останньої цифри результату вимірювань масової концентрації та останньої значущої цифри похибки вимірювань повинен відповідати один одному.

у графі 26 – значення масової витрати, г/с; значення величини заокруглення з точністю до шести знаків після коми (стотисячних).

у графі 27 – значення масової витрати, визначене як сума масових витрат, встановлених за двадцятихвилинні проміжки у відповідному періоді часу, кг/год;

у графі 28 – значення масової витрати, тонн/рік; значення величини заокруглення з точністю до трьох знаків після коми;

у графі 29 – надається інформація про використані методику вимірювань параметрів викидів забруднюючих речовин.

Характеристика викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, що відводяться від окремих типів обладнання і споруд та надходять до джерела викиду в атмосферне повітря

Таблиця 6.3

Номер джерел а викиду	Джерела утворення		Місце відбор у проб	Діамет р газоходу або А x В, мм	Параметри газопилового потоку в газозоді			Забруднююча речовина		Максимальна масова концентрація забруднюючої речовини, мг/м ³	Масова витрата		
	найменування	номер			витрата, на вході в ГОУ, м ³ /с	швидкі сть, м/с	темпер атура, 0° С	CAS N/ CAS	код		найменування	г/с	кг/год
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Примітка:

1. В таблиці 6.3 наводиться інформація щодо викидів, які відводяться від декількох джерел утворення (котел, піч) і надходять в атмосферне повітря через централізовані джерела викидів (димова труба).

Характеристика установок очистки газів

Таблиця 6.4

Номер джерела викиду	Найменування ГОУ	Забруднюючі речовини, за якими проводиться газоочистка		Ступінь очищення	Назва та тип установок і очистки газу	На вході в ГОУ				На виході з ГОУ			Ефективність роботи установок очищення газу, %	
		CAS N/CAS	код			найменування	найменування	об'ємна витрата газопилового потоку, м ³ /с	масова концентрація, мг/м ³	масова витрата, г/с	об'ємна витрата газопилового потоку, м ³ /с	масова концентрація, мг/м ³		масова витрата, г/с
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

Примітки:

- у графі 1 - номер джерела викиду;
- у графі 2 - найменування установок очистки газу;
- у графі 3 - код забруднюючої речовини відповідно до гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10.02.2020 за № 156/34439;
- у графі 4 - код забруднюючої речовини, наведений у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22.05.2002 за № 445/6733 (у редакції наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 24.10.2022 № 442);
- у графі 5 - найменування забруднюючої речовини заповнюється: з використанням нормативних документів за якими здійснюється регулювання;
- у графі 6 - наводиться кількість ступенів очистки газу при багатоступеневій установці очистки газу; у рядках, розташованих нижче, послідовно позначається номер кожного ступеня очистки;
- у графі 7 - наводиться назва та позначення типу апарату очистки газу кожного ступеня очистки;
- у графах 8 і 11 - об'ємна витрата газопилового потоку відповідно на вході в ГОУ та виході із ГОУ, визначена та приведена за ДСТУ 8725:2017 до таких умов: у відхідних газах паливовикористовувального устаткування - до стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов, м³/с;
- у графах 9 і 12 - максимальна масова концентрація відповідно на вході в ГОУ та виході із ГОУ, приведена за ДСТУ 8725:2017 до таких умов: у відхідних газах паливовикористовувального устаткування, - до стандартних умов, для іншого технологічного устаткування - до нормальних умов мг/м³; Перерахунок масової концентрації забруднюючих речовин на сухий газ допускається не проводити за умов 6.1.1.7 ДСТУ 8812:2017;
- Розряд останньої цифри результату вимірювань масової концентрації та останньої значущої цифри похибки вимірювань повинен відповідати один одному;

Продовження додатка 6

у графах 10 і 13 – масова витрата відповідно на вході в ГОУ та виході із ГОУ, г/с ; значення величини заокруглення з точністю до шести знаків після коми (стотисячних);

у графі 14 – ефективність роботи установки очистки газу, відсоток, із точністю до сотих, (через дріб зазначається фактична/проектна, пусконаладжувальна (дані акта перевірки відповідності фактичних параметрів роботи установки очищення газу проектом/пусконаладжувальним)).

Характеристика джерел залпових викидів

Таблиця 6.5

Номер джерела викиду	Забруднююча речовина		Максимальна масова концентрація мг/м ³	Потужність викиду		Періодичність, раз/доба, місяць, рік	Тривалість викиду, хвилин, годин	Річна величина залпових викидів, т/рік	Методика визначення показника	
	CAS N/CAS	код найменування		г/с	кг/год					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Примітки:

- у графі 1 - номер джерела викиду;
- у графі 2 - код забруднюючої речовини відповідно до гігієнічних регламентів допустимого вмісту хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 № 52, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10.02.2020 за № 156/34439;
- у графі 3 - код забруднюючої речовини, наведений у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22.05.2002 за № 445/6733 (у редакції наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 24.10.2022 № 442);
- у графі 4 - найменування забруднюючої речовини заповнюється: з використанням нормативних документів за якими здійснюється регулювання;
- у графі 5 - максимальна масова концентрація забруднюючих речовин, отримана за результатами вимірювань та приведена до нормальних умов за ДСТУ 8725:2017, мг/м³. Розряд останньої цифри результату вимірювань масової концентрації та останньої значущої цифри похибки вимірювань повинен відповідати один одному;
- у графі 6 - потужність викиду, грамів на секунду;
- у графі 7 - потужність викиду, кілограмів на годину;
- у графі 8 – періодичність викидів, раз/доба/місяць/рік;
- у графі 9 - тривалість викиду, хвилин, годин;
- у графі 10 - річна величина залпових викидів, тонн на рік;
- у графі 11 – надається інформація про використання при вимірюваннях методики.

Характеристика джерел неорганізованих викидів

Таблиця 6.6

Номер джерела викиду	Найменування джерела викиду	Забруднююча речовина		Потужність викиду	
		CAS N/CAS	найменування	г/сек	кг/год
1	2	3	4	5	6

Дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами від об'єкта/промислового майданчика

Таблиця 6.7

Забруднююча речовина		Потенційний викид забруднюючої речовини, тонн, з трьома десятковими знаками
код	найменування	
1	2	3
00000	Усього для об'єкта/промислового майданчика	

Примітка:

у графах 1, 2 - код і найменування забруднюючої речовини наведені у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22.05.2002 за № 445/6733 (у редакції наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 24.10.2022 № 442)

Дані щодо потенційних обсягів викидів забруднюючих речовин від виробничих і технологічних процесів, технологічного устаткування (установок)

Найменування виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)

_____ код _____

Таблиця 6.8

Забруднююча речовина		Потенційний викид забруднюючої речовини, тонн, з трьома десятковими знаками
код	найменування	
1	2	3
00000	Усього за виробничим та технологічним процесом, технологічним устаткуванням (установкою)	

Примітка:

у графах 1, 2 - код і найменування забруднюючої речовини наведені у додатку 1 до Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справити шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.05.2002 № 177, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 22.05.2002 за № 445/6733 (у редакції наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 24.10.2022 № 442)

Додажок 7 до Інструкції

Інформація про заходи щодо впровадження найкращих доступних технологій та методів керування для виробництв та технологічного устаткування (для об'єктів першої групи)

Код виробничого і технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Загальний обсяг витрат за кошторисною вартістю, тис. грн.	Очікуване зменшення викидів забруднюючих речовин після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6

Примітка:

у графі 1 - вказується код та назва виробничих та технологічних процесів, до якого відносяться джерела утворення забруднюючих речовин, відповідно до ЕМЕР/ЕЕА Emission Inventory Guidebook (Керівництво по інвентаризації атмосферних викидів (CORINAIR))

Додаток 8 до Інструкції

Порівняльна характеристика фактичних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря з встановленими нормативами гранично допустимих викидів та технологічних нормативів допустимих викидів відповідно до законодавства

Таблиця 8.1

Номер джерела викиду	Забруднююча речовина		Фактичний викид		Норматив гранично допустимого викиду	
	код	найменування	масова концентрація в газопиловому потоці, мг/м ³	величина масового потоку в газах, що відходять, кг/год	масова концентрація в газопиловому потоці, мг/м ³	величина масового потоку в газах, що відходять, кг/год
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця 8.2

Джерело викиду	Джерело утворення		Забруднююча речовина		Технологічний норматив допустимих викидів відповідно до законодавства, мг/м ³	
	найменування, марка, вид палива	номер	код	найменування	поточний, термін дії	перспективний, термін досягнення
1	2	3	4	5	6	7
						8

Додаток 9 до Інструкції

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин, які віднесені до основних джерел викидів

Номер джерела викидів:

Місце розташування джерела викиду:

Максимальна витрата викиду, кубічних метрів на секунду:

Висота викиду, метрів:

Таблиця 9.1

Найменування забруднюючих речовин	Гранично допустимий викид відповідно до законодавства, мг/м ³	Затверджений гранично допустимий викид		Строк досягнення
		мг/м ³	г/с	
1	2	3	4	5

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів забруднюючих речовин, які віднесені до інших джерел викидів

Номери джерел викидів:

Таблиця 9.2

Найменування забруднюючої речовини	Гранично допустимий викид відповідно до законодавства, мг/м ³	Затверджений гранично допустимий викид, мг/м ³	Строк досягнення затвердженого значення
1	2	3	4

Примітка:

1. Пропозиції щодо дозволених гранично допустимих викидів надаються з урахуванням поетапності скорочення викидів, тривалості кожного етапу та терміну, з якого дозволяється певний обсяг викидів.

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів, що відводяться від окремих типів обладнання

Таблиця 9.3

Джерело утворення найменування, марка, вид палива	Джерело утворення номер	Забруднююча речовина		Максимальна масова концентрація забруднюючої речовини, мг/м ³	Технологічний норматив допустимих викидів відповідно до законодавства, мг/м ³		Затверджений гранично допустимий викид, мг/м ³	Строк досягнення затвердженого значення гранично допустимого викиду
		код	найменування		поточний	перспективний		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Джерело № _____								

Перелік заходів щодо здійснення контролю за дотриманням встановлених технологічних нормативів викидів, що відводяться від окремого типу обладнання

Таблиця 9.4

Номер джерела викиду	Джерело утворення		Назва забруднюючої речовини	Затверджений гранично допустимий викид, мг/м ³	Періодичність вимірювання	Методика виконання вимірювань	Місце відбору проб
	найменування, марка, вид палива	номер					
1	2	3	4	5	6	7	8

Дозволені обсяги залпових викидів

Таблиця 9.5

Номер джерела викиду	Забруднююча речовина		Максимальна масова концентрація, мг/м ³	Потужність викиду		Періодичність, раз/доба, місяць, рік	Тривалість викиду, годин, хвилини	Річна величина залпових викидів, т/рік
	код	найменування		г/с	кг/год			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Примітка:

Дозволений обсяг залпових викидів не повинен перевищувати 3 - кратне значення гранично допустимого викиду відповідно до законодавства.

Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин

Таблиця 10.1

Код виробничого і технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Загальний обсяг витрат за кошторисною вартістю, тис.грн.	Очікуване зменшення викидів забруднюючих речовин після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6

Примітка:

Таблиця наводиться окремо для кожного із типу заходів відповідно до переліку, зазначеного у пункті 2.14 цієї Інструкції.

у графі 1 - вказується код та назва виробничих та технологічних процесів, до якого відносяться джерела утворення забруднюючих речовин, відповідно до ЕМЕР/ЕЕА Emission Inventory Guidebook (Керівництво по інвентаризації атмосферних викидів (CORINAIR))

Перелік заходів щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря

Таблиця 10.2

Найменування об'єкта підвищеної небезпеки	Місцезнаходження об'єкта підвищеної небезпеки	Найменування, маса, категорія небезпечної речовини чи групи речовин, що тимчасово або постійно використовуються, переробляються, виготовляються, транспортуються, зберігаються на об'єкті	Найменування або категорія небезпечної речовини чи групи небезпечних речовин, за якими проводилася ідентифікація об'єкта	Найменування забруднюючих речовин, які у випадку виникнення надзвичайної ситуації техногенного або природного характеру можуть надійти в атмосферне повітря	Найменування заходів щодо охорони атмосферного повітря на випадок виникнення надзвичайної ситуації	Найменування заходів щодо ліквідації наслідків забруднення атмосферного повітря у разі виникнення надзвичайної ситуації
1	2	3	4	5	6	7

Додаток 1 до Інструкції

Заходи щодо здійснення контролю за дотриманням затверджених нормативів гранично допустимих викидів забруднюючих речовин

Номер джерела викидів	Найменування забруднюючої речовини	Затверджений гранично допустимий викид, мг/м ³	Періодичність вимірювання	Методика виконання вимірювань	Місце відбору проб
1	2	3	4	5	6

Заступник Директора Департаменту
запобігання промисловому забрудненню
та кліматичної політики

Юлія МОРОЗОВА